Autor Guste Santini
Srijeda, 27 Rujan 2006 17:50

Učinci tečajne politike na gospodarstvo Hrvatske u razdoblju 1994. – 2005. godine – III put - Kamatne stope poslovnih banaka

Fiksiranje tečaja i njegovim određenjem kao cilja ekonomske politike izravno je utjecalo na smanjenje kamatnih stopa i to prvenstveno na smanjivanje tečajnih rizika. Startna 1994. godina sadržavala je mnoge rizike od kojih su mnogi bili preuzeti iz prethodnog privrednog sustava, ali, to svakako valja istići, bio je prisutan i ratni rizik. Dolazak stranih banaka je, također, djelovao u pravcu smanjenja rizika ali ni izdaleka kako se je to očekivalo u vrijeme prodaje saniranih domaćih poslovnih banaka inozemnim banakama. Moguće je identificirati sporije smanjenje kamatnih stopa na kunske kredite u odnosu na smanjenje kamatnih stopa na kunske depozite. Smanjenje kamatnih stopa na kredite s valutnom klauzulom i devizne kredite bilo je brže u odnosu na smanjenje kamatnih stopa na kunske depozite s valutnom klauzulom odnosno devizne depozite uslijed smanjenja tečajnih rizika. Razlika kamatnih stopa na kunske kredite u odnosu na kamatne stope na kunske depozite, u promatranom se je razdoblju smanjila po godišnjoj prosječnoj stopi od 2,00%; odnosna vrijednost za odobrene kredite s valutnom klauzulom iznosi 7,92%, dok se kamatna razlika na devizne kredite smanjivala po prosječnoj godišnjoj stopi od 16,75%.

Međutim, navedeno smanjenje kamatnih stopa valja povezati s kretanjima kredita. Usporede li se strukture odobrenih kredita uočljivo je da je, u promatranom razdoblju, ostvareno značajno povećanje kunskih kredita s valutnom klauzulom, dok je povećanje deviznih kredita bilo neuporedivo blaže. U tom smislu i snažna smanjenja kamatnih stopa na devizne kredite valja relativizirati.

Zaključno, usprkos fiksiranju tečaja, smanjenje kamatnih stopa nije slijedilo uporenost ekonomske politike. Drugim riječima, ostali rizici ostali su visoki pa je i raspon između aktivnihi i pasivnih kamatnih stopa velik što rezultira zaduživanjem poslovnih banaka u inozemstvu a što je snažno podržano od strane države koja rješenje deficita proračuna rješava na domaćem financijskom tržištu. Privredna i financijska kretanja u 2006. godini pokazuju da se kamatne stope poslovnih banaka na kredite neće smanjivati. Što više, moguće je očekivati njihovo povećanje.

Nastavlja se !